

Susanne Crawley Larsens tale til minde for Krystalnattens ofre

Taler

Susanne Crawley Larsen
Rådmand for Børn- og
Ungeforvaltningen i Odense
Kommune

Dato

9. november 2023

Sted

Flakhaven, Odense

Min tale i dag er et budskab om fred. Jeg holder med freden og næstekærligheden.

Det er mere end 85 år siden den dag i november i 1938, hvor blodet og glasskårene flød i gaderne i tyske byer. Denne aften og nat blev hundredevis af jøder pryglet ihjel, jødiske butikker og huse blev plyndret og smadret. Blodet og glasskærene flød i gaderne. Og I ved hvad der fulgte – Holocaust-Jeg tror, at mange efter 2. Verdenskrig tænkte, at nu det var sidste gang, at verden skulle være vidne til etnisk udrensning og folkedrab.

Men nu vil jeg fortælle en virkelig historie, måske har nogen af jer hørt den før, for den danner grundlag for en film af Roman Polanski, som hedder "Pianisten". En film der vandt mange mange priser. Den handler om en polsk pianist med jødisk herkomst. Han overlevede 2. verdenskrig mod alle odds, men også på grund af andre menneskers godhed. Hele hans familiefar, mor og 3 søskende blev sendt til Treblinka, - en udryddelseslejr – og ingen af dem overlevede 2. Verdenskrig.

Selv undgår han med nød og næppe at blive deporteret som resten af familien, da en polsk politimand, som genkender ham trækker ham ud af køen. Han lever herefter i skjul i Warszawa i to år. I krigens sidste måneder er han ved at dø af sult og sygdom i en ruin i den bombede by. En tysk officer finder ham, og der som han tror han skal skydes, bliver han hjulpet med mad og varmt tøj. Efter krigen genoptager han sin karriere som pianist. Han leder efter den tyske officer i årene efter krigen, men møder ham aldrig igen. Officeren der ender efter krigen i en arbejdslejr i Sovjetunionen, og dør der.

Efter anden verdenskrig tænkte mange, at det var sidste gang, at verden var vidne til krigens gru, men vi ved alle, at sådan skulle det ikke gå, for siden kom krigene i Vietnam, i Eksjugoslavien, i Mellemøsten, i Ukraine og mange andre steder. Og der har været folkedrab og etnisk udrensning i Kampuchea, Rwanda og Dafur. I alle krige er det de mest sårbare, det går ud over, - børn, kvinder, gamle, fattige, syge, mennesker med handicap og minoriteter. Det er det samme hver gang. Det er krigens natur. Det er krigens gru.

I dag tænder vi endnu engang faklerne for at mindes. Men vi tænder også et håb. Et håb om fred, et håb om at godheden/næstekærligheden findes. Som den fandtes i den tyske officer i Polen, som i en krig kæmpende på tysk side alligevel reddede en fjendes liv.

Fred og næstekærlighed handler ikke om ideologi eller religion. Der er begået mange forbrydelser i religioners og ideologiers og staters navn. Fred og næstekærlighed handler om mennesker. Det handler om mig og om jer, og det handler om, at vi forældre ikke lader hadet gå i arv til vores børn. Og hvor svært er det ikke, når ens familie er blevet gjort fortræd i en krig.

Men der ikke andre veje. Krig er ikke en vej, etnisk udrensning og folkedrab er ikke en vej. Der er kun en vej og det er fredens vej, hvor svær den end kan være at gå. Det er den vej vi lige om lidt går sammen med vores fakler i hånden.

Tak for ordet.

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Anden Verdenskrig, Mindetale, Radikale Venstre, Taler om Krystalnatten 1938

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/susanne-crawley-larsens-tale-til-minde-for-krystalnattens-ofre>